

Til Teknik- og Miljøudvalget samt Økonomiudvalget

20-02-2017

Sagsnr.
2017-0088898

Orientering vedrørende samarbejdet mellem Københavns Kommune og den almene boligsektor

Dokumentnr.
2017-0088898-1

Baggrund

Da Borgerrepræsentationen den 11. december 2014 godkendte den gældende Hovedaftale 2015-2018 med Danmarks almene boligers (BL) 1. kreds, blev det også godkendt, at Borgmesterforum fra 2015 skulle afløses af en årlig redegørelse til Teknik- og Miljøudvalget samt Økonomiudvalget om Københavns Kommunes samarbejde med den almene sektor. Redegørelsen forelægges årligt i første kvartal som forberedelse til Partnerskabsforum, der i år afholdes d. 20. april.

Redegørelse for samarbejdet med den almene boligsektor

Samarbejdet med den almene sektor er af væsentlig betydning for at finde fælles og effektive løsninger på en række københavnske udfordringer. Det drejer sig bl.a. om udfordringer med at tilvejebringe et tilstrækkeligt antal almene boliger til borgere med lav- og mellemindkomster, sikre den fortsatte udvikling af de udsatte by- og boligområder, løse boligsociale udfordringer samt fremtidssikre den almene boligmasse ved at gennemføre bl.a. renoveringer og energioptimeringer.

Samarbejdet bliver drøftet på det årlige Partnerskabsforum, der består af repræsentanter for BL's 1. kreds og kommunens syv borgmestre.

Nedenfor redegøres dels for centrale resultater i samarbejdet i den gældende Hovedaftale samt de fokuspunkter, som kommunen prioriterer i samarbejdet med den almene boligsektor i 2017.

Hovedaftalen med BL's 1. kreds 2015-2018

Hovedaftalen fastlægger de overordnede mål og rammer for samarbejdet mellem de almene boligorganisationer og Københavns Kommune. I bilag 1 findes en samlet og uddybende status på indfrielse af Hovedaftalens målsætninger.

I Hovedaftalen 2015-2018 er der i alt fastsat 19 konkrete målsætninger. Pr. 1. kvartal 2017 er ni ud af 19 målsætninger indfriet (jf. bilag 1). Det er Teknik- og Miljøforvaltningens forventning, at hovedparten af de uindfrie målsætninger bliver indfriet helt eller delvist i løbet af 2017. Herudover fastsætter Hovedaftalen 20

Byens Udvikling

Njalsgade 13
Postboks 348
2300 København S

Telefon
4172 1607

E-mail
EF0Z@tmf.kk.dk

EAN nummer
5798009809452

hensigtserklæringer, som alle indtænkes i samarbejdet med de almene boligorganisationer. Nedenfor er anført en kort status per medio januar 2017 på nogle af de væsentligste af Hovedaftalens målsætninger, der er indfriet.

- Almene boliger skal udgøre minimum 20 % af boligerne i København.
Status ultimo 2016 er 19,9 % (BBR). Ved mindre udsving omkring måltallet på 20 % opfattes målsætningen fortsat som indfriet. Teknik- og Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen følger udviklingen tæt.
- Antallet af udsatte og særligt udsatte boligområder skal reduceres med yderligere en tredjedel frem til 2018.
Der er på Transport- Bygnings- og Boligministeriets ghettoliste fra 1. december 2016 tre særligt udsatte boligområder i København. Antallet er dermed halveret siden 2014.
- Parterne skal løbende overvåge udviklingen i antallet af almene boliger med lav husleje.
BL og Socialforvaltningen har i samarbejde udviklet en oversigt på baggrund af Landsbyggefondens huslejedatabase til at overvåge antallet af almene boliger med lav husleje samt give et overblik over huslejestrukturen i de almene boliger.
Der afrapporteres årligt til Samarbejdsforum i forbindelse med den øvrige afrapportering på Udlejningsaftalen.

Teknik- og Miljøforvaltningen følger kvartalvist op på indfrielsen af Hovedaftalens målsætninger i regi af Samarbejdsforum, der består af administrative repræsentanter for BL's 1. kreds og kommunens syv forvaltninger.

Særlige fokuspunkter for samarbejdet i 2017

Foruden fokus på indfrielse af Hovedaftalens målsætninger vil der i 2017 være særligt fokus på emnerne nedenfor i det løbende samarbejde med den almene sektor. Fokuspunkterne er skitseret kort, men uddybes i bilag 2.

- Økonomiforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen arbejder frem mod forhandlingerne om Overførselssagen 2016-2017 på en redegørelse om at indfri målsætningen om 20 % med udgangspunkt i de eksisterende almene boliger samt omfanget af almene byggemuligheder frem mod 2025/2027.

- Der vil være fokus på implementering af tre partnerskaber, der blev indgået med den almene boligsektor ultimo 2015 (Borgerrepræsentationen den 12. november 2015) om udvikling af koncepter for opførelse af nye almene boliger.
- Københavns Kommune og BL's 1. kreds indgik i efteråret 2016 "Boligplaceringsaftalen". Aftalen sikrer, 1) permanente boliger til de flygtninge, som visiteres til Københavns Kommune i perioden 2016-2018, 2) at ventelisterne til almene boliger ikke forlænges, som følge af boligplaceringsopgaven og 3) at der stilles krav om op til 20 % små og billige almene boliger med 100 % kommunal anvisningsret i almene nybyggeriprojekter.

Der vil i 2017 være fokus på at implementere aftalen, hvilket bl.a. forudsætter, at der afsættes midler i Budget 2018 til alment nybyggeri svarende til antallet af modtagne flygtninge i 2018.

- Kommunen har fokus på, at udfordringen med at tilvejebringe tilstrækkelig mange almene boliger til husning af udsatte grupper, som er karakteriseret ved en begrænset betalingsevne, håndteres. Dette fokus bevares i 2017 repræsenteret ved følgende spor: 1) Københavns Kommune er i 2016 indtrådt i et frikommuneforsøg i fællesskab med fem andre kommuner, hvis formål bl.a. er at undersøge mulighederne for at gøre alment nybyggeri billigere og 2) kommunen har, jf. Hovedaftalen, implementeret en mere restriktiv praksis for at godkende lejlighedssammenlægninger i den almene boligsektor, så mængden af eksisterende små og billige boliger i højere grad bevares.
- De seneste år har der været et stort fokus på at udvikle Københavns udsatte byområder og løfte disse til "københavnerniveau". Det vil sige det gennemsnitlige niveau for København på tværs af en række indikatorer.

Dette fokus fastholdes i 2017, idet Teknik- og Miljøforvaltningen i samarbejde med kommunens øvrige forvaltninger er ved at opdatere de eksisterende målsætninger i *Politik for udsatte byområder*, herunder også den geografiske afgrænsning af den udsatte by. Det er målsætningen, at den

opdaterede politik behandles af Borgerrepræsentationen inden sommerferien 2017.

- Borgerrepræsentationen godkendte den 15. december 2016 fem boligsociale helhedsplaner for perioden 2017-2020.

Der vil i 2017 være fokus på at implementere disse helhedsplaner med udgangspunkt i den nye boligsociale organisering, som er meldt ud af Landsbyggefonden.

- Teknik- og Miljøforvaltningen og BL samarbejder om, hvilke muligheder der er for effektivisering af driften i almene boligorganisationer for at sikre, at huslejerne holdes i ro eller reduceres til gavn for lejerne.

Dette arbejde vil i 2017 have et styrket fokus bl.a. i forlængelse af det nationale driftseffektiviseringsmål på 1,5 mia. kr. for den almene boligsektor, som blev aftalt i juni 2016 mellem regeringen, BL og KL. Driftseffektivisering af den almene boligsektor vil ligeledes indgå som tema i styringsdialogen for 2017.

- Der er nedsat en arbejdsgruppe med repræsentanter fra Teknik- og Miljøforvaltningen og BL, der i fællesskab skal klarlægge principperne for brug af den kollektive råderet, hvilket sikrer, at beboere i højere grad får adgang til at forny deres bolig. Det er forventningen, at arbejdet vil være færdigt i løbet af første halvår af 2017.

Bilag

Bilag 1: Opfølgning på Hovedaftalen 2015-2018 – 1. kvartal 2017

Bilag 2: Uddybning af fokuspunkter i 2017

Peter Stensgaard Mørch Pernille Andersen

Status på målsætninger i Hovedaftale mellem Københavns Kommune og BL's 1. kreds 2015-2018

Status pr. 1. kvartal 2017

Målsætninger - Analyser (efter tidspunkt)	Tema	Tid	Indhold	Status - 4. kvartal 2016	Status - 1. kvartal 2017	Angiv grund til forsinkelse (hvis tidspunkt angivet i kolonne D er overskredet)	Angiv forventet indfrielsestidspunkt for målsætning	Målopfyldelse	Tovsholder
At der inden midten af 2015 udarbejdes en samlet model for fremtidig anvendelse af ældreboliger, der i mere end 2-3 år primært har været udlejet som ungdomsboliger. Den fremtidige anvendelse kan omfatte alle boligtyper, herunder muligheden for ommærkning til ungdomsboliger. I modellen inddrages ommærkningsbidrag, grundskyldstilskud og håndtering af sprogangsejle.		1. halvdel 2015	Der udarbejdes en model, som forelægges Samarbejdsforum samt evt. politisk hos KK og BL's 1. kreds.	Borgerrepræsentationen godkendte rammeaftalen den 10/12-15. Der er pt. indgivet 3 konkrete aftaler om ommærkning af ældreboliger indenfor rammeaftalen med henholdsvis Vibø, 3B og AKB København. Vibø og 3B har fast tilsagn om det statlige ommærkningsbidrag. Staten har udsendt, til fristen for ansøgning om ommærkningsbidrag er 18. maj 2016. Årets pulje er 10 mio. kr. AKB København og Vibø vil søge ommærkningsbidrag.	Uændret			Opfyldt	KK (TMF/SUF)
At udarbejde en kortlægning af energi- og vandforbruget i den almene boligsektor i København. Boligafdelingernes forbrug kan hermed benchmarkes og isoleres med energioptimering, herunder inddragelsen af beboerne, kan nedsættes. På baggrund af kortlægningen skal der fastsættes konkrete mål for en samlet nedsættelse af henholdsvis el-, vand- og varmeforbrug på tværs af den almene sektor i København.		1. halvdel 2015	Kortlægning ud fra stamdata om boligmassen (afdeling, opførelsesår, renoveret, samlet boligareal). Der indhentes oplysninger om energi- og vandforbrug leveres af boligorganisationerne. Der måles på det samlede forbrug i sektoren i København ikke på den enkelte boligafdeling - iht. visionen om, at det samlede varme- og vandforbrug pr. kvadratmeter på tværs af sektoren skal være faldet med 30 pct. i 2025 er baseline 2010. Dvs. samme baseline som i KBH Klimaplan 2025.	Der er etableret et match mellem HOFORs varmedata og de enkelte boligafdelinger. Der er nu ved at blive lavet en formal udleveringsaftale af varmedata med HOFOR, da det er målet at få varmedata en gang årligt. Det forventes, at det første udtræk (varme- og vandforbrug for 2015) leveres i løbet af 4. kvartal, hvorefter HOFOR hvortil udleverer varmedata i begyndelsen af året. Derved haves varme- og vandforbrug for 2015 og 2016 i 1. kvartal 2017. Der er fortsat udfordringer med levering af el- og vanddata, som skal leveres af boligorganisationerne. KK har været i dialog med BL om, hvordan udfordringerne løses, men er endnu ikke nået til en afklaring. På baggrund af kortlægning af varme- og vandforbrug fastsættes konkrete mål for nedsættelse af varme- og vandforbruget. Målet fastsættes ultimo 2016/primus 2017.	Der er etableret et match mellem HOFORs varmedata og de enkelte boligafdelinger. Der er nu ved at blive lavet en formal udleveringsaftale af varmedata med HOFOR, da det er målet at få varmedata en gang årligt. HOFOR er meget opmærksomme på besyttelse af boligafdelingerne i aftalen, da det dybest set er dem der ejer data. Første udtræk (varme- og vandforbrug for 2015) leveres i løbet af januar 2017 og varme- og vandforbrug for 2016 forventes i løbet af 1. kvartal. I første omgang kan data kun bruges til planlægningsmæssige forhold (udvikling af strategi og analyser på tværs). Grundet fortsatte udfordringer med levering af el- og vanddata, er det besluttet, at kortlægningen i første omgang prioriteres til at indberete varme- og vandforbrugsdata. Hvis ressourcer tillader det, kan denne indsats evt. udvides på et senere tidspunkt. På baggrund af kortlægning af varme- og vandforbrug fastsættes konkrete mål for nedsættelse af varme- og vandforbruget. Målet fastsættes medio 2017.	HOFOR er grundet ressourcemandling forsinket i udlevering af data.	For så vidt angår kortlægning af varme- og vandforbrug og fastsættelse af konkrete mål for nedsættelse af varme- og vandforbruget forventes målet at være indfriet 1. kvartal 2017. I enighed med BL er det besluttet, at prioritere varme- og vandforbrug i kortlægningen. Derved laves der på nuværende tidspunkt ikke en kortlægning af vand- og elforbrug.	I proces	KK (TMF)
At parterne løbende vil overvåge udviklingen i antallet af almene boliger med lav husleje og eventuelt iverksætte tiltag, der sikrer et fortsat vareret udbud af almene boliger.		1. halvdel 2015	System udvikles af Landsbyggefonden.	Der er i samarbejde mellem BL og Socialforvaltningen i Københavns Kommune udviklet en oversigt på baggrund af Landsbyggefondens huslejedatabase, der gør det muligt at overvåge antallet af almene boliger med lav husleje samt giver et overblik over huslejestrukturen i de almene boliger forholdsvis til seks forskellige huslejekategorier. Det er aftalt, at der afrapporteres årligt til Samarbejdsforum i forbindelse med den øvrige afrapportering på Udlæjningsaftalen. Det kan oplyses, at der er 2.913 almene familie boliger og 1.257 ungdomsboliger i København, hvor den månedlige husleje ekskl. forbrug er under 3.500 kr. Der henvises herudover til hjemmesiden https://www.danmarkbolig.dk/ , hvorfra de løbende statistikker og udviklingen i billige boliger i København vil blive trukket. Siden er let at betjene og kan levere oversigter over antal boliger med bestemte huslejer helt ned på postnummer.	Der er i samarbejde mellem BL og Socialforvaltningen i Københavns Kommune udviklet en oversigt på baggrund af Landsbyggefondens huslejedatabase, der gør det muligt at overvåge antallet af almene boliger med lav husleje samt giver et overblik over huslejestrukturen i de almene boliger i forhold til seks forskellige huslejekategorier. Det er aftalt, at der afrapporteres årligt til Samarbejdsforum i forbindelse med den øvrige afrapportering på Udlæjningsaftalen. Det kan oplyses, at der er 2.913 almene familie boliger og 1.257 ungdomsboliger i København, hvor den månedlige husleje ekskl. forbrug er under 3.500 kr. 2017 Der henvises herudover til hjemmesiden https://www.danmarkbolig.dk/ , hvorfra de løbende statistikker og udviklingen i billige boliger i København vil blive trukket. Siden er let at betjene og kan levere oversigter over antal boliger med bestemte huslejer helt ned på postnummer.			Opfyldt	BL's 1. kreds
At der i afslutningsperioden aftales en ordning for renholdelse af fortove.		3. halvdel 2015	Der udarbejdes en ordning, som forelægges Samarbejdsforum samt evt. politisk hos KK og BL's 1. kreds.	TMU har 31/10-16 vedtaget et forsøgsområdet på Indre Nørrebro, Hamletgade og Høimadspladsen, hjemtages til forvaltningen pr. 1/7-2017. Nye bestemmelser i Vejloven kræver at fortovsordningen de pågældende steder skal konkretiseres via indhentning af kontrolpliser. Hjemtagelsen kan derfor først finde sted når kontrolpliserne er indhentet. TMU har endvidere besluttet, at der skal gives mulighed for ansøgning om dispensation fra fortovsordningen. Forvaltningen er igang med at udarbejde relevant ansøgningsmateriale til grundejerne. Materialet samt ansøgningsvejledning vil ligge på www.kk.dk/forlove ultimo december/primus januar. Endelig besluttede TMU - på forvaltningens anbefaling - at ukrandsbekæmpelse IKKE skal være en fast ydelse i ordningen. Grundejerne er fortsat forpligtet til selv at fjerne ukrudt. Forvaltningen vil i løbet af 2017 opstarte et dialogforum med grundejerne, men dette arbejde forventes først at gå i gang i løbet af sommeren 2017	Uændret			Opfyldt	KK (TMF)
At sektoren og kommunen drøfter rammerne for brug af den kollektive råderet, så huslejen forbliver lav samtidig med at boligerne har en tilsvarende standard.		3. halvdel 2015 / 2016	Målet er at drøftelserne skal udmøntes i en aftale, som forelægges Samarbejdsforum samt evt. politisk hos KK og BL's 1. kreds.	KK har udarbejdet notat om ny procedure, der drøftes i et nedsat udvalg. Proceduren afklares med ministeriet, hvis der skulle opstå juridiske usikkerheder om praksis. Der er stadig drøftelser i udvalget, men udvalget er ikke længere enige om de fleste grundlæggende juridiske forudsætninger. Det er aftalt, at de kvortolkninger man er enige om, afgøres af ministeriet. Afhængig af hvordan ministeriet svarer, bliver udvalget at kunne fremlægge den fremtidige procedure for Samarbejdsforum på mødet inden sommer 2017.	KK har udarbejdet notat om ny procedure, der drøftes i et nedsat udvalg. Proceduren afklares med ministeriet, hvis der skulle opstå juridiske usikkerheder om praksis. Der er stadig drøftelser i udvalget, men udvalget er ikke længere enige om de fleste grundlæggende juridiske forudsætninger. Det er aftalt, at de kvortolkninger man er enige om, afgøres af ministeriet. Afhængig af hvordan ministeriet svarer, bliver udvalget at kunne fremlægge den fremtidige procedure for Samarbejdsforum på mødet inden sommer 2017.	Det tager tid at blive enige. Der har været en møderække, hvor sproglosterne har været drøftet en efter en. Overordnet har der været 7 forhold, man skulle opnå enighed om.	Forventes indfriet sommeren 2017	I proces	KK (TMF)

At der udarbejdes en totaløkonomisk vurdering af mulige energi- og miljøtiltag ved nybyggeri, fysiske helhedsplaner og større renoveringer, og at der bygges efter minimum 2020-standard.	3	1. halvdel 2016	KK udarbejder i samarbejde med sektoren et redskab hertil, som skal forelægges ved renoveringer og nybyggeri.	Indsatsen og målsætningen er håndteret via MBA 2016, hvor der stilles krav om totaløkonomiske vurderinger i både i små og store renoveringsprojekter. MBA 2016 stiller krav om, at stybysgrænsen opføres efter bygningsklasse 2020, så yderligere krav til totaløkonomiske vurderinger er ikke nødvendige.	Uændret			Oplydt	KK (TMF)
At sikre boligområder som er kendetegnet ved aktive og levende stueetager samt flere funktioner og aktiviteter, der skaber liv, tryk og tiltrækker borgere fra den omgivende by. Det skal ske i forbindelse med renoveringer, effektiv udlægning og samarbejde med andre parter.	2	2016	BL skal udarbejde oplæg til en styrket indsats.	Der er nedsat arbejdsgruppe med deltagelse af KAB, AAB, 3B, Lejerbo samt BL. Arbejdsgruppen har gennem en moderat række opstillet en række temaer, som det er relevant at belyse i forhold til at sikre boligområder, som er kendetegnet ved aktive og levende stueetager samt flere funktioner og aktiviteter, der skaber liv, tryk og tiltrækker borgere fra den omgivende by. De udvalgte temaer er: beboerlokales anvendelse, butikcentre/udlejning, forvaltningernes funktioner, "fællesskaber". Der er i boligorganisationerne og i de boligsociale helhedsplaner typisk samarbejde med andre aktører udviklet en lang række kvalificerede projekter og modeller til at skabe liv i boligområderne inden for disse temaer. Der arbejdes videre med at etablere en digital eksempeksamling, der giver et overblik over de mange projekter, modeller og metoder, som er udviklet eller som er under udvikling i boligorganisationerne.	Uændret	Forventes indfriet sommeren 2017	I proces	BL's 1. kreds	
At boligorganisationerne forpligter sig til at sikre en effektiv drift. Der udarbejdes en model for den fornødne dokumentation og benchmarking heraf som bruges ved styreudvalget.	3	2016	Der udarbejdes en benchmarkingmodel, der skal bruges til Styreudvalget. Modellen forelægges Samarbejdsforum samt evt. politisk hos KK og BL's 1. kreds.	Der er nedsat en arbejdsgruppe med deltagelse af KAB, fvb, VIBO, AAB og Københavns Kommune. Der er afholdt flere møder mellem boligsiden og Københavns Kommune. Ministeriet har også deltaget. Der er desuden sket en temadøftelse om effektivisering på Styreudvalgetkonferencen 2016. Arbejdsgruppen og KK har afholdt forberedende møder, hvorefter arbejdsgruppen og KK afholdt møde den 1. juli om ministeriets effektiviseringsarbejde, hvor ministeriet præsenterede deres arbejdsmetode, og deres forventede leverancer til boligorganisationerne og til styreudvalget. Der var blandt deltagerne en fælles forslagsaf, at det materiale som ministeriet leverer til Styreudvalget anvendes som benchmarking. Boligorganisationernes udviklede værktøjer anvendes til, at indholdsdokumentation af potentielle benchmarks/effektiviseringsstat, som ministeriet leverer til Styreudvalget 2017. Der har ikke været afholdt møde siden sommeren 2016. Mødet i januar 2017 blev aflyst. Aftenen rytt møde. Boligsiden afholdt den 17. januar 2017 et stort anlagt temamøde om sektorens effektivisering og deltagelse af ministeriets effektiviseringsmetode. Der deltog cirka 100 repræsentanter fra de almene boliger. Tilsvarende afholdes en workshop om emnet med deltagelse af ministeriet på BL 1. kreds weekendkonference i marts 2017.	Der er nedsat en arbejdsgruppe med deltagelse af KAB, fvb, VIBO, AAB og Københavns Kommune. Der er afholdt flere møder mellem boligsiden og Københavns Kommune. Ministeriet har også deltaget. Der er desuden sket en temadøftelse om effektivisering på Styreudvalgetkonferencen 2016. Arbejdsgruppen og KK har afholdt forberedende møder, hvorefter arbejdsgruppen og KK afholdt møde den 1. juli om ministeriets effektiviseringsarbejde, hvor ministeriet præsenterede deres arbejdsmetode, og deres forventede leverancer til boligorganisationerne og til styreudvalget. Der var blandt deltagerne en fælles forslagsaf, at det materiale som ministeriet leverer til Styreudvalget anvendes som benchmarking. Boligorganisationernes udviklede værktøjer anvendes til, at indholdsdokumentation af potentielle benchmarks/effektiviseringsstat, som ministeriet leverer til Styreudvalget 2017. Der har ikke været afholdt møde siden sommeren 2016. Mødet i januar 2017 blev aflyst. Aftenen rytt møde. Boligsiden afholdt den 17. januar 2017 et stort anlagt temamøde om sektorens effektivisering og deltagelse af ministeriets effektiviseringsmetode. Der deltog cirka 100 repræsentanter fra de almene boliger. Tilsvarende afholdes en workshop om emnet med deltagelse af ministeriet på BL 1. kreds weekendkonference i marts 2017.	Der evalueres efter Styreudvalget 2017 på, hvorvidt der skabt den fornødne dokumentation og benchmarking – og om målsætningen dermed er at betragte som indfriet.	I proces	BL's 1. kreds	
At kommunen kan formidle viden på tværs af sektoren omkring tilstandsrapporter, drifts- og vedligeholdelsesplaner samt henholdsvis for at sikre en bred og langsigtet vedligeholdelse og en lav boligudgift.	3	2017	KK og sektoren udarbejder i fællesskab en model, som kan anvendes i forbindelse med styreudvalget og tilsyn.	Se ovenfor vedr. effektivisering og benchmarkingmodel, hvor denne model indgår i styreudvalget og udvikles i forbindelse med styreudvalget 2017. Der er i øvrigt aftalt med BL's 1. kreds en model for styreudvalget i forbindelse med planlægningen af styreudvalget for 2016. Modellen har et 3 årigt forløb. Arbejdet er derfor stort set afsluttet.	Se ovenfor vedr. effektivisering og benchmarkingmodel, hvor denne model indgår i styreudvalget og udvikles i forbindelse med styreudvalget 2017. Der er i øvrigt aftalt med BL's 1. kreds en model for styreudvalget i forbindelse med planlægningen af styreudvalget for 2016. Modellen har et 3 årigt forløb. Arbejdet er derfor stort set afsluttet.	I 2017	I proces	KK (TMF)	
At udvikle et system til at definere samt fastsætte mål for og følge udviklingen i udsatte by- og boligområder.	2	Inden 2018	Afklaring i proces	I Budget 2016 blev afsat i alt 3,15 mio. kr. til udviklingen af et system for evidensbaseret opfølgning af boligområder i Københavns Kommune. Arbejdet med at udvikle systemet er påbegyndt primo 2016. Der tages kontakt til de relevante parter. Tværkommunal workshop er afholdt. Kortlægning, kvalificering og prioritering af indikatorer i gang, og dialog med ØKF og forvaltningerne med henblik på opbakning og prioritering af ressourcer til etablering og drift af systemet under planlægning. Brugerprofiler, behovsbeskrivelser og kravspecifikation under udarbejdelse. Dialog i gang med Jura og KIT om tilfælde, datasikkerhed og lignende. Kortlægning af mulige systemer og leverandører er i gang.	Kortlægning, kvalificering og prioritering af indikatorer fortsættelse. Dialog med forvaltningerne i gang og leverance af de første indikatorer er aftalt. Dialog med mulige eksterne leverandører under planlægning. Brugerbeskrivelser, behovsbeskrivelser og kravspecifikation fortsat under udarbejdelse. Fortsat dialog med Jura og KIT om tilfælde og datasikkerhed. Undersøgelser af mulige systemer og leverandører pågår fortsat.	Inden 2018	I proces	KK (TMF)	
Direkte målbare målsætninger (opdelt efter temaer)	Tema	Tid	Indhold	Status - 4. kvartal 2016	Status - 1. kvartal 2017	Angiv grund til forsinkelse (hvis tidspunkt angivet i kolonne C er overskredet)	Angiv forventet indfrielests tidspunkt for målsætning	Målopfylde	Tovholder
At almene boliger skal udgøre minimum 20 pct. af boligerne i København.		1 2015-2018	Def.: Almene ungdoms-, familie- og ældreboliger. Måles årligt af KK.	Status 1. januar 2016: 20,2 pct. (www.kk.dk/statistik) Status tages årligt.	Status ultimo 2016: 19,9 pct (BBR). Status udarbejdes årligt. Ved mindre udsving omkring måltallet på 20 pct. opfattes målsætningen fortsat som opfyldt. Teknik- og Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen følger udviklingen tæt.			Oplydt	KK (TMF/ØKF)

At der i 2015 og 2016 gives tilsagn til mindst 2.000 nye almene boliger i København for at udnytte den lave grundkapital.	1	2015-2016	Def.: Skema A-tilsagn i perioden 2015-2016 til nye almene familie-, ungdoms- og ældreboliger. Måles primo årligt af KK.	Med opfølgningen i september 2015 på Økonomiaftalen 2016 (juli 2015), indgået mellem KL og regeringen, er det besluttet, at den kommunale grundkapitalindsudsprocent på 10 pct. videreføres yderligere 2 år til og med 2018. Fortællingen af det nuværende kommunale grundkapitalindsud sikrer, at grundkapitalmidlerne afsat i hhv. Budget 2015 og Overførselsagen 2014-15 ("Bolspakken") opnår samme effekt i forhold til antallet af realiserede almene boliger, som foreslået i budgetaftalerne. Der er per primo november 2016 ca. 4.600 almene familie- og ungdomsboliger i projektporteføljen, som kan henføres til finansiering afsat i Budget 2011 og frem. Projekterne befinder sig på forskellige stadier i den kommunale støtteproces - lige fra indledende dialog til tilkendt Skema C-tilsagn. Konkret er der i 2015 og frem til november 2016 givet Skema A-tilsagn til 1.580 almene boliger, herunder 578 familieboliger, 631 ungdomsboliger og 371 ældreboliger. En kortlægning af almene byggemuligheder, foretaget af Teknik- og Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen ultimo december 2015, viser, at der er et uendebud af byggemuligheder på kort sigt, hvilket opvejes af et overbud på længere sigt (fra 2018 og frem). Udviklingen i omfanget af byggemuligheder har konsekvenser for mængden af givne tilsagn, hvorfor forvaltningerne følger udviklingen nøje.	Med opfølgningen i september 2015 på Økonomiaftalen 2016 (juli 2015), indgået mellem KL og regeringen, er det besluttet, at den kommunale grundkapitalindsudsprocent på 10 pct. videreføres yderligere 2 år til og med 2018. Fortællingen af det nuværende kommunale grundkapitalindsud sikrer, at grundkapitalmidlerne afsat i hhv. Budget 2015 og Overførselsagen 2014-15 ("Bolspakken") opnår samme effekt i forhold til antallet af realiserede almene boliger, som foreslået i budgetaftalerne. Der er per primo december 2016 ca. 4.600 almene familie- og ungdomsboliger i projektporteføljen, som kan henføres til finansiering afsat i Budget 2011 og frem. Projekterne befinder sig på forskellige stadier i den kommunale støtteproces - lige fra indledende dialog til tilkendt Skema C-tilsagn. Konkret er der i 2015 og frem til december 2016 givet Skema A-tilsagn til 1.648 almene boliger, herunder 646 familieboliger, 631 ungdomsboliger og 371 ældreboliger. En kortlægning af almene byggemuligheder, foretaget af Teknik- og Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen ultimo december 2015, viser, at der er et uendebud af byggemuligheder på kort sigt, hvilket opvejes af et overbud på længere sigt (fra 2018 og frem). Udviklingen i omfanget af byggemuligheder har konsekvenser for mængden af givne tilsagn, hvorfor forvaltningerne følger udviklingen nøje.	Mængden af tilsagn til nye almene boliger er bl.a. betinget af udbuddet af almene byggemuligheder. P.t. overgår finansieringen det estimerede omfang af almene byggemuligheder på kort sigt, hvorfor skøtveringsaftalen har været langsommere end forudsat ved afsættelsen af grundkapital.	Afhængig af grundbudgetet i 2017 forventes målsætningen udført i 2. halvdel af 2017.	I proces	KK (TMF/ØKF)
At 10 pct. af boligerne i nye almene familieboligafdelinger i byudviklingsområder etableres som små boliger, der koster under 3.200 kr. om måneden i husleje (2014-pr). Boligerne bygges primært som ungdomsboliger, hvor Københavns Kommune bevilger ungdomsboligbidrag og grundskyldstilskud til boligerne.	1	2015-2018	Måles af Københavns Kommune årligt - første gang primo 2016, for alle boliger vedtaget i afslutningsperioden.	Der er per primo november 2016 opgjort ca. 137 små og billige boliger under udvikling i byudviklingsområder. Det samlede antal af små og billige boliger under udvikling på tværs af København er opgjort til 242 almene boliger. Ovenstående skal ses i lyset af, at Teknik- og Miljøforvaltningen først begyndte at stille krav om denne type boliger i 2013.	Der er per primo november 2016 opgjort ca. 137 små og billige boliger under udvikling i byudviklingsområder. Det samlede antal af små og billige boliger under udvikling på tværs af København er opgjort til 242 almene boliger. Ovenstående skal ses i lyset af, at Teknik- og Miljøforvaltningen først begyndte at stille krav om denne type boliger i 2013. Grundet efterspørgsel fra Socialforvaltningen er Teknik- og Miljøforvaltningen pt. igang med at gennemgå projektporteføljen på ny for at kvalificere opgøvelsen.		Indarbejdes løbende i nybyggerprojekter i byudviklingsområder	I proces	KK (TMF/ØKF)
At sektoren i samarbejde med kommunen vil udvikle nye boligformer med plads til fællesskab og at der samtidig udvikles nye boligtyper, som imødekommer behovet for kompakte boliger med fleksibel indretning.	1	2015-2018	Hensigtsserklæring.	I udbud af kommunal grundkapital til nye almene boliger i efteråret 2015 er temaer om fællesskaber og mindre boligtyper indarbejdet. Samtidig er målsætningen også indarbejdet i arbejdet med partnerskaber.	Uændret			Opfyldt	KK (TMF)
At reducere antallet af udsatte og særligt udsatte boligområder med yderligere en tredjedel frem til 2018 ved at styrke beboersammensætningen, udvikle de udsatte boligområder i sammenhæng med den omgivende by og skabe synergi i fælles investeringer.	2	2015-2018	Første del måles ud fra MBBLA liste over udsatte og særligt udsatte boligområder. Resten er en hensigtsserklæring.	Der er på UDBMs liste fra 1. december 2015 3 særligt udsatte boligområder i København. Antallet er dermed halveret.	Der er på Transport- Bygnings- og Boligministeriets liste fra 1. december 2016 3 særligt udsatte boligområder i København. Antallet er dermed halveret siden 2014			Opfyldt	KK
At gennemføre boligsociale helhedsplaner, hvor der er behov herfor, med en kommunal medfinansiering på 12,5 pct.	2	2015-2018	Boligorganisationerne udarbejder boligsociale helhedsplaner for afdelinger, der kan opnå støtte fra Landsbyggefonden, og hvor det vurderes relevant.	Der pågår p.t. en forhandling med Landsbyggefonden omkring indgåelse af 8 nye boligsociale helhedsplaner i København. Københavns Kommune har afsat midler til 12,5% medfinansiering af disse planer, hvilket er finansieret af midler afsat i Budget 2016. Teknik- og Miljøforvaltningen vurderer, at der ikke er behov for at afsætte yderligere midler til medfinansiering indenfor afslutningsperioden.	På Børgerrepræsentationens møde d. 15. december 2016 blev fem nye boligsociale helhedsplaner godkendt, herunder Indre Nørrebro, Landtoftegade/Taaruparken/Landtoftegården, Bispebjerg, Valby/Vigerslev og Sjøler/Kgs. Enghave. Helhedsplanerne løber i perioden 2017-2020. Teknik- og Miljøforvaltningen vil i 2017 arbejde på at implementere de godkendte helhedsplaner samt indgå nye helhedsplaner for perioden 2018-2021.			Opfyldt	KK (TMF)
At sætte ambitiøse mål for den boligsociale indsats i fællesskab, så beskæftigelse, uddannelse og tryghed styrkes i de udsatte bolig- og byområder. Ugeindsatser, sundhedsindsatser, rådgivningstilbud, tidlig og forebyggende familieindsats samt brobygning til organiserede kultur- og fritidstilbud er afgørende bidrag til at nå disse mål.	2	Inden 2018	Der sættes mål for den boligsociale indsats og de boligsociale helhedsplaner med udgangspunkt i det monitoreringsværktøj, som udvikles.	Der pågår en dialog mellem Københavns Kommune og boligorganisationerne omkring udvikling af de nye helhedsplaner. Som en del af dette sættes der ambitiøse mål for indsatsens aktiviteter, herunder bl.a. mål for tryghed, uddannelse/beskæftigelse og forebyggelse/forebyggelse.	Uændret		2017	I proces	KK (TMF)

<p>At fortsætte samarbejdet om forebygge af udsættelser for at reducere antallet af udsættelser til højst 457 udsættelser i år 2017, svarende til et fald på ca. 15 pct. i forhold til 2013.</p>	2	2015-2017	<p>Data leveres af Domsstolstyrelsen til Socialforvaltningen.</p> <p>Måling primo årligt.</p>	<p>Tallet for 2013 var 538. I 2014 var der 474 udsættelser (12 % fald ift. 2013). Antallet af udsættelser i hele 2015 var 361 (33 % fald ift. 2013).</p> <p>Socialforvaltningen vurderer dog, at der er stor risiko for at antallet af udsættelser vil stige i 2. halvår 2016 og 1. halvår 2017. Det skyldes udvidelsen af målgruppen for integrationsydelse og indfasing af jobreformens fase 1.</p> <p>Alle regelsænder påvirker betalingsvennen hos de berørte borgere. Kommunen har ikke mulighed for at udbetale ydelser, som kompensere for at nationalt fastsatte satser falder. Socialforvaltningen og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen vil samarbejde om information om reglerne og deres konsekvenser. Både i forhold til de berørte borgere, men også i forhold til samarbejdspartner som de almene boligorganisationer.</p>	<p>Tallet for 2013 var 538. I 2014 var der 474 udsættelser (12 % fald ift. 2013). Antallet af udsættelser i hele 2015 var 361 (33 % fald ift. 2013). I 1. halvår 2016 var der flere Domsstolstyrelsens opgørelser i alt 141 udsættelser. Hvis udviklingen fastholdes i 2. halvår 2016 er der derfor mulighed for at det samlede antal udsættelser i 2016 ender på ca. 182.</p> <p>Socialforvaltningen vurderer dog, at der er stor risiko for at antallet af udsættelser vil stige. Det skyldes udvidelsen af målgruppen for integrationsydelse og indfasing af jobreformens fase 1. Særligt børnefamilier rammes hårdt, og det er usikkert om de finder arbejde eller anden bolig, eller om de i stedet ender med en udsættelse. Stigningen forventes dog først for alvor at vise sig i starten af 2017. De nye regler træde i kraft 1. oktober, men der er altid en vis tidsmæssig udstrækning af en udsættelse, hvorfor udsættelserne finder sted omkring 3-4 måneder efter restansens opståen.</p> <p>Alle regelsænder påvirker betalingsvennen hos de berørte borgere. Kommunen har ikke mulighed for at udbetale ydelser, som kompensere for at nationalt fastsatte satser falder. Socialforvaltningen og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen samarbejder om information om reglerne og deres konsekvenser. Socialforvaltningen har tæt kontakt til de almene boligorganisationer i forhold til at følge udviklingen i antallet af restanser og i forhold til den nedsatte arbejdsgruppe om forebygge af udsættelser</p>			Opfykt	KK (SOF)
<p>At der udarbejdes og gennemføres konkrete planer for energiforbedringer i perioden 2015-2018 i alle ejendomme med et energimærke på E eller lavere ud fra en totaløkonomisk vurdering.</p>	3	2015-2018	<p>Efter afslutningsperioden er andelen af energimærker med E eller lavere reduceret med 50 pct.</p> <p>Måles ud fra basale energimærker 2014 (leveres af sektoren).</p> <p>Status årligt (primo).</p>	<p>I forbindelse med renovering laves der konkrete energiforbedringer – bl.a. som følge af krav i MBA 2016.</p> <p>Der er ikke lavet status på energimærkerne. Der laves en samlet statusopgørelse på energimærker og varmeforbrug, når kortlægningen af varmeforbrug foregår. Den første statusopgørelse ligger således forventeligt i 1. kvartal 2017.</p> <p>Det er boligorganisationerne, der skal være en status/baseline. Dette er endnu ikke sket. Der indgår dialog med BL om en hurtigere og smartere måde at lave status på.</p> <p>Der laves herefter årlige statusopgørelser.</p>	<p>Der er lavet en første status på energimærkerne baseret på data fra Københavns Kommune. Der er en række usikkerheder forbundet med udtrækket, som skal gøres mindre.</p> <p>BL og KK afholder en workshop ultimo januar 2017 med de boligorganisationer, der ifølge udtrækket har flest afdelinger med energimærke E eller lavere. Formålet med workshoppen er, at forankre ambitionen om, at reducere antallet af ejendomme med et dårligt energimærke. Forventeligt afholdes endnu et møde medio 2017, hvor der defineres handlingsplaner for at opnå målet om at reducere antallet af afdelinger med energimærke E eller lavere.</p>		<p>Der forventes at liggende handlingsplaner fra boligorganisationerne i løbet af 2017. Disse implementeres løbende i forbindelse med andre renoveringer. Eneke energibesparende tiltag vil blive gennemført uden at være en del af et større projekt.</p>	I proces	KK (TMF)
<p>Målsætninger - hensigtserklæringer (opdelt efter temaer)</p>	Tema	Tid	Indhold	Status - 4. kvartal 2016	Status - 1. kvartal 2017	Angiv grund til forsinkelse (hvis tidspunkt angivet i kolonne C er overskredet)	Angiv forventet indfriesetidspunkt for målsætning	Målopfyldelse	Tovholder
<p>At nye almene boliger bygges i hele København, men især hvor der i dag ikke er så mange almene boliger, fx i byudviklingsområder, og så der opnås en balance mellem forskellige boligformer i de enkelte dele af København.</p>	1	2015-2018	Hensigtserklæring	<p>Målsætningen indtænkes løbende i nybyggeriprojekter. Særligt anvendes plankravet om almene boliger og ydes grundlovsblån ud fra et sæt kriterier, der understøtter målsætningen om en blandet by.</p> <p>Visjonen "Fællesskab København" er vedtaget. Heri sættes det som mål, at 70 pct. af de almene boliger, der etableres skal ligge i skoledistrikter, hvor der er under 20 pct. almene boliger.</p>	Uændret			Indtænkes	
<p>At påvirke og forbedre rammerne for byggeri af almene boliger i København, herunder billigelse af nybyggeriet.</p>	1	2015-2018	Hensigtserklæring	<p>KK arbejder med implementeringen og udarbejdelse af en konkret administrationspraksis for MBA 2016.</p> <p>Kommunen påtænker at udarbejde en praksis for øvrige (udover miljø) krav, der stilles i det almene byggeri. Arbejdet er midlertidigt indstillet og forventes optaget i 2017.</p>	Uændret			Indtænkes	
<p>At nye almene boliger indgår i sammenhæng med resten af byen – og fx etableres i samarbejde med andre ejerformer og funktioner.</p>	1	2015-2018	Hensigtserklæring	Målsætningen indtænkes løbende i nybyggeriprojekter.	Uændret			Indtænkes	
<p>En effektiv udlejningsaftale, der skaber gode rammer for boligsocial anvendelse, fleksibel udlejning og udlejning efter sømelstien. Udlejningsaftalen og udmonning heraf skal fortsat være grundlaget for en socialt bæredygtig udvikling i det enkelte boligområde og den enkelte afdeling.</p>	1	2015-2018	Hensigtserklæring	Adresseres via Udlejningsaftalen.	Uændret			Indtænkes	
<p>At Københavns almene boliger fortsat fremtidssikres, så de udgør et sundt, trygt og attraktivt boligtilbud.</p>	1	2015-2018	Hensigtserklæring	Målsætningen indtænkes løbende i renoveringer/fysiske helhedsplaner.	Uændret			Indtænkes	
<p>At fremtidssikring og modernisering sker, så der fortsat er plads til udsatte borgere og andre borgere med lav indkomst bl.a. ved at fastholde et varieret boligtilbud. Det er et fælles mål, at der i de fysiske helhedsplaner er fokus på at bevare små boliger, og kighedsommentegninger er således ikke i sig selv et mål.</p>	1	2015-2018	Hensigtserklæring	Målsætningen indtænkes løbende i renoveringer/fysiske helhedsplaner.	Uændret			Indtænkes	
<p>At reducere antallet af udsatte og særligt udsatte boligområder med yderligere en tredjedel frem til 2018 ved at styrke beboersammensætningen, udvikle de udsatte boligområder i sammenhæng med den omgivende by og skabe synergi i fælles investeringer.</p>	2	2015-2018	Andel af målet er en hensigtserklæring	Målsætningen indtænkes i udviklingen af udsatte boligområder. <p>Der arbejdes målrettet for at løfte byens udsatte by- og boligområder, både ved hjælp af udviklingsplaner, boligsociale og fysiske helhedsplaner, samt områdeforløb. Herudover er et arbejde påbegyndt for at opdatere og operationalisere Politik for Udsatte Byområder.</p>	Uændret			Indtænkes	
<p>At udarbejde udviklingsplaner for boligområder og omgivende byområder med sammenhængende investeringer i fysiske helhedsplaner, boligsociale helhedsplaner og kommunale fysiske tiltag, område- og byfornyelse samt sociale indsatser.</p>	2	2015-2018	Hensigtserklæring	I 2016 arbejdes med udviklingsplaner for de to udsatte boligområder Vesterbro/Kgs. Engbave (fokus på Sydhavnen) og Tingbjerg. Alle planer har medført midler på kommunens Budget 2016. Initiativerne i den udarbejdede udviklingsplan for Bispebjerg vil blive indarbejdet i og udmonnet i områdeforløbet Rentemestervej. Hertil kommer udmonning af udviklingsplanen for Amager/Sundby (Urbanplanen) og evt. opstart på nye udviklingsplaner.	Uændret			Opfykt	

At kommunen påbegynder to områdeformydelser om året samt koordinerer områdeformydelserne med den almene boligsektors fysiske og boligsociale helhedsplaner.	2	2015-2018	Hensigtsklæring	<p>Områdeformydelserne i Kulbækvarteret og Nordvest (tidl. Rentemestervej) er i gang med udførelse af kvarterplaner. Kvarterplanerne er efterfølgende blevet godkendt af BR på mødet d. 22. september 2016.</p> <p>Den 5. april 2016 modtog TMF tilsagn om maksimalt muligt statslig støtte på i alt 20 mio. kr. til igangsættelse af to områdeformydelser i Sundby på Amager. Herefter har BR godkendt (d. 25. august 2016), at der afsættes kommunal medfinansiering til de to områdeformydelser samt at kvarterplansprocessen igangsættes.</p> <p>TMU godkendte d. 19. september 2016, at der skal ansøges om statslig medfinansiering til områdeformydelser i Fokhaven i 2017. Udlændinge-, Integrations og Boligministeriet skal have en ansøgning fra TMF den 7. januar 2017.</p>	Uændret				Opfyldt	
At indgå initiativtaler mellem boligorganisationerne og kommunen om anvendelse af nødvendige værktøjer til udviklingen af udsatte byområder. Parterne er derved enige om, at denne aftale afløser den indgåede strategifale mellem Københavns Kommune og BU's i l. kreds.	2	2015-2018	Hensigtsklæring	Initiativtaler for perioden 2014-2020 er indgået for de seks udsatte byområder.	Uændret				Opfyldt	
At boligorganisationerne forpligter sig til at anvende Københavnmodellen, som udvikles til fælles værktøj for boligorganisationerne til at skabe praktikpladser ved nybyggeri og renovering af almene boliger samt følge etableringen af praktikpladser.	2	2015-2018	Hensigtsklæring	<p>Københavnmodellen indgår som led i indsatsen "Flere private praktikpladser", som BIF varetager, hvor der i perioden 2013-15 er indgået i alt 813 uddannelsesaftaler til 15-29-årige, praktikpladsøgende københavnere, herunder 11 via Københavnmodellen i 2014-15.</p> <p>BIF har igennem i perioden 2013-15 bidraget til de fælleskommunale halvårige statusrapporter på initiativer vedrørende praktikpladser, herunder brug af Københavnmodellen, som er forelagt ØU og BR, fra 2016 afrapporteres dog årligt, dvs. at næste statusrapport udsendes primo februar 2017.</p> <p>At boligorganisationerne forpligter sig til at anvende Københavnmodellen, som udvikles til fælles værktøj for boligorganisationerne til at skabe praktikpladser ved nybyggeri og renovering af almene boliger samt følge etableringen af praktikpladser (uddannelsesaftaler). Det skal fremhæves, at hidtilige erfaringer peger på relativt beskedne resultater, både i og uden for regionen. Det skyldes bl.a., at det faktiske praktikpotentiale er beskedent. Langt fra alle underentreprenører er godkendt til at beskæftige lærlinge, herunder entreprenører med uafhængt entrepris som elementmontage, ligesom praktikgodkendte ofte har adnyttet deres praktikgodkendelse fuldt ud, dvs. har lærlinge i det omfang i de erhvervsuddannelser, de er godkendt til. Det har desuden vist sig vanskeligt at nå ud til unge i målgruppen i de udsatte boligområder. BIF har derfor i samarbejde med UI og TMF taget initiativ til en sammenhængende fridags- og praktikpladsformidling, der realiseres som led i 5 helhedsplaner 2017-20 med en målsetting om at udbrede til flere helhedsplaner fra 2018, hvis der kan tilvejebringes finansiering til den ekstraredmere indsats hertil.</p>	Uændret				Indtrækes	
At inddrage andre parter i byudviklingen, herunder private udviklere og civilsamfundet.	2	2015-2018	Hensigtsklæring	Målsettingen indtænkes i udviklingsprojekter generelt.	Uændret				Indtrækes	
At styrke de boligsociale helhedsplaners nære indsatser i udsatte boligdelinger med fokus på at skabe velfungerende boligområder og understøtte driften i boligdelingerne og samtidig sikre, at indsatserne bidrager til den kommunale indsats de i udsatte byområder.	2	2015-2018	Hensigtsklæring	Målsettingen indtænkes i den boligsociale indsats generelt.	Uændret				Indtrækes	
At fortsætte professionaliseringen af den boligsociale indsats med fælles styring, udvikling og implementering i større boligsociale helhedsplaner, der dækker det enkelte byområde og matcher kommunens organisering – samtidig med at indsatserne er fokuseret på den enkelte boligafdelings behov.	2	2015-2018	Hensigtsklæring	Målsettingen indtænkes i den boligsociale indsats generelt.	Uændret				Indtrækes	
At fastholde og udvikle det tætte samarbejde i kontaktpersonmøderne for boligsocialt anviste og andre udsatte borgere.	2	2015-2018	Hensigtsklæring	Målsettingen indtænkes i den boligsociale indsats generelt.	Uændret				Indtrækes	
At klimasikringskvalitetsstyring og så vidt muligt genanvendelse af regnvand indgår i alle nybyggeri- og renoveringsprojekter.	3	2015-2018	Hensigtsklæring	Målsettingen indtænkes løbende i nybyggeri- og renoveringsprojekter.	Uændret				Indtrækes	
At samarbejde om udvikling og implementering af nye miljømæssige og økonomisk bereddygtige løsninger i forbindelse med nybyggeri og renovering.	3	2015-2018	Hensigtsklæring	Målsettingen indtænkes løbende i nybyggeri- og renoveringsprojekter.	Uændret				Indtrækes	
At reducere antallet af støjbølgede boliger, hvor kommunen vil arbejde med støjreducerende asfalt og sektoren vil søge at indtænke støjreducerende tiltag i renoveringer.	3	2015-2018	Hensigtsklæring	Målsettingen indtænkes løbende i renoveringsprojekter.	Uændret				Indtrækes	
At der er en tæt dialog på affølsområdet.	3	2015-2018	Hensigtsklæring	Målsettingen indtænkes i det løbende samarbejde.	Uændret				Indtrækes	
At indsatser for fælles driftsforholdssamarbejde mellem kommunen og boligorganisationerne som Green Teams viderudvikles og nye typer af driftsfællesskaber, herunder koncepter der afspejler forskellige behov, udvikles.	3	2015-2018	Hensigtsklæring	Målsettingen indtænkes i udviklingsprojekter generelt.	Uændret				Indtrækes	

Bilag 2 – Uddybning af fokuspunkter i 2017

Nybyggeri

- *Nybyggeri af almene boliger:* Det er kommunens målsætning, at almene boliger vedbliver at udgøre 20 pct. af boligmassen fremadrettet for derved at sikre en socialt sammenhængende og bæredygtig by kendetegnet ved et varieret boligudbud. Økonomiforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen arbejder frem mod forhandlingerne om Overførselssagen 2016-2017 på en redegørelse for indfrielse af 20 pct. målsætningen med udgangspunkt i den eksisterende andel af almene boliger og omfanget af almene byggemuligheder frem mod 2025/2027.

Det er endvidere Københavns Kommunes målsætning, at de nye almene boliger opføres i de dele af byen, hvor der ikke i forvejen er mange almene boliger.

Med det politiske forlig om planloven, indgået juni 2016, bevares kommunernes mulighed for at stille krav om op til 25 pct. almene boliger i lokalplanlægningen, hvilket er et vigtigt virkemiddel til at sikre en blandet by.

- *Partnerskaber:* Der vil være fokus på implementering af 3 partnerskaber, der blev indgået med den almene boligsektor ultimo 2015 (Borgerrepræsentationen d. 12. november 2015) om udvikling af koncepter for opførelse af nye almene boliger. Det er målet, at de tre partnerskaber bidrager aktivt til at indfri Københavns Kommunes målsætning om 20 pct. almene boliger frem mod 2025/2027, og til at realisere almene boliger i de områder, der udlægges til formålet i kommende lokalplaner.

Boliger til udsatte grupper:

- *Boliger til flygtninge:* Københavns Kommune og BL's 1. kreds indgik i efteråret 2016 en aftale ("boligplaceringsaftalen") om tilvejebringelse af boliger til flygtninge, som visiteres til Københavns Kommune i perioden 2016-2018. Aftalen muliggør boligplacering af op til ca. 1.100 flygtninge i en eksisterende almen bolig.

For at sikre at ventelisterne til en almen bolig ikke forlænges på sigt, som følge af boligplacering af modtagne flygtninge, er det ligeledes aftalt, at den almene sektor skal kompenseres for de flygtninge, som placeres i en eksisterende almen bolig svarende til 25 m² per flygtning. Kompensationen er finansieret af grundkapitalmidler afsat i overførselssagen 2015-2016 samt i budgetaftalen for 2017.

Aftalen sikrer herudover, at der fremadrettet vil blive stillet krav om op til 20 pct. små og billige almene boliger med 100 pct. kommunal anvisningsret i almene nybyggeriprojekter. Fokus i 2017 vil således være på implementering af boligplaceringsaftalen, hvilket bl.a. forudsætter, at der afsættes midler i Budget 2018 til kompenserede alment nybyggeri svarende til antallet af modtagne flygtninge i 2018.

- *Små og billige boliger:* Kommunen er fokuseret på, at udfordringen med tilvejebringelse af nok almene boliger til husning af udsatte grupper karakteriseret ved en begrænset betalingsevne (såsom kontanthjælpsmodtagere), håndteres. Københavns Kommune er i 2016 derfor indtrådt i et frikommuneforsøg i fællesskab med fem andre kommuner, hvis formål bl.a. er at undersøge mulige lovgivningsmæssige tiltag, som kan sikre opførelse af små og billige almene boliger målrettet udsatte grupper. Arbejdet med billiggørelse af alment byggeri målrettet udsatte grupper fortsætter i 2017 og er forankret i Socialforvaltningen med inddragelse af Økonomiforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen. Parallelt hermed har kommunen, jf. hovedaftalen, i 2016 implementeret en mere restriktiv praksis for godkendelse af lejlighedssammenlægninger i den almene boligsektor, således at mængden af eksisterende små og billige boliger i højere grad bevares. Denne praksis videreføres i 2017.

Udsat by

- *Udvikling af udsat by:* De seneste år har der været et stort fokus på at udvikle Københavns udsatte byområder og løfte disse til "københavnerniveau". Dette har bl.a. givet sig udslag i, at der løbende er prioriteret midler på de kommunale budgetter til udvikling af den udsatte by generelt og særligt med udgangspunkt i Urbanplanen og Tingbjerg-Husum. Dette fokus bibeholdes i 2017. I forlængelse heraf er Teknik- og Miljøforvaltningen i samarbejde med kommunens øvrige forvaltninger ved at opdatere *Politik for udsatte byområder*, så denne bedre afspejler den geografiske afgrænsning af den udsatte by og de respektive forvaltningers målsætninger for den udsatte by. Det er ambitionen, at den opdaterede politik behandles af Borgerrepræsentationen i juni 2017.
- *Kommunens boligsociale indsats:* Teknik- og Miljøforvaltningen har med Budget 2016 fået tildelt midler til medfinansiering af helhedsplaner, hvilket betyder, at de eksisterende helhedsplaner kan fornyes og nye helhedsplaner indgås med udgangspunkt i de målsætninger, der findes i Landsbyggefondens nye regulativ. Borgerrepræsentationen godkendte d. 15. december 2016 fornyelse af fem boligsociale helhedsplaner for perioden 2017-2020. Der vil i 2017 være fokus på implementering af disse helhedsplaner med udgangspunkt i den nye boligsociale organisering udmeldt af Landsbyggefonden.

Effektiv drift

- *Effektiv drift:* Teknik- og Miljøforvaltningen og BL samarbejder løbende om hvilke muligheder, der er for effektivisering af driften i almene boligorganisationer for derved at sikre, at huslejerne holdes i ro eller reduceres til gavn for lejerne. Dette arbejde vil i 2017 have et styrket fokus bl.a. i forlængelse af det nationale måltal på 1,5 mia. kr., som blev aftalt i juni 2016 mellem regeringen, BL og KL. Effektivisering af den almene boligsektor vil ligeledes indgå som tema i styringsdialogen for 2017.
- *Kollektiv råderet:* Der er nedsat en arbejdsgruppe med repræsentanter fra Teknik- og Miljøforvaltningen og BL, der i fællesskab skal klarlægge principperne for brug af den kollektive råderet, hvilket sikrer, at beboere i højere grad får adgang til at forny deres bolig. Det er forventningen, at arbejdet vil være tilendebragt